

ಇವರು ನಡೆದರೆ ಪದ...!

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವವರು ಉರ್ದುಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದ ರಾಯಚೂರಿನ ಸೈಯದ್ ಗೌಸ್ ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್ ಖೀರಜಾದ. ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನೂತನ ಅಡಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಖೀರಜಾದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪದದ ಹೆಸರನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಡೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಡೆದಾಡುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆ ಪದ ಯಾವುದೆಂದು ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸನ್ನೆ ಬರಹದ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಖೀರಜಾದ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಣಿತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಆಕರ್ಷಕ ಪಾಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಾವೇ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಸರಳೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

—ಈರಣ್ಣ ಬೆಂಗಾಲಿ, ರಾಯಚೂರು

ಈ ಕೈ ಚೀಲದಲ್ಲಿ 12 ಭಾಗಗಳು

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೈ ಚೀಲವನ್ನು ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ, ಸಣ್ಣ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ 12 ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮುಖ್ಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇರಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವನ್ನು, ನೋಟುಗಳನ್ನಿಡಲು ಸಣ್ಣ ಭಾಗವನ್ನು, ಚಿಲ್ಲರೆ, ನಾಣ್ಯ, ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭಾಗವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕೈ ಚೀಲವನ್ನು 3 ಮಡಿಕೆ ಮಾಡಿ ಜೋಡಿಸಿರುವ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

— ಎಸ್.ಎನ್. ಅಶೋಕಕುಮಾರ್, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ

ಆನೆಯ ತಿವಿತ

ಈ ಹಿಂದೆ ನಾಗರಹೊಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯೊಂದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅದು ಆನೆಯ ತಿವಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮತ್ತಿಯ ಮರ!

ದೈತ್ಯಕಾರದ ಆನೆಗಳಿಗೆ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 200 ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಆಹಾರ, ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿದಿರು ಸೇರಿದಂತೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಮರಗಳ ಎಲೆ, ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಆನೆಗಳು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆ ಖುಷಿಯಿಂದ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಯ ತೊಗಟೆಯೂ ಒಂದು.

ನಾರಿನ ಅಂಶ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಇರುವ ಮತ್ತಿಯ ಮರಕ್ಕೆ ದಂತದಿಂದ ತಿವಿಯುವ ಆನೆಗಳು ತೊಗಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮರದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಆನೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಿವಿತದ ಗುರುತನ್ನು ಹಾಗೇ ಉಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆನೆಗಳ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಇರುವವರು ಸಫಾರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಈ ಗುರುತುಗಳು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಆನೆಗಳ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

—ಅರುಣ್ ಕಿಲ್ಲೂರು